

บทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้

The Role of the Police in the Development of the Southern Border Region

สิทธิวิชัย รัชชาติ¹
Sittthawit Rawichart¹

Received: February 10, 2025

Revised: May 14, 2025

Accepted: June 26, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือประชาชนจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนข้อเสนอแนะ พบว่าหัวข้อรายวิชาในหลักสูตรการฝึกอบรมนักเรียนนายสิบตำรวจและข้าราชการที่เข้ามาฝึกอบรมในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ควรมีการเพิ่มเติมความรู้ทางด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต หลักการปฏิบัติศาสนกิจ และภาษาถิ่นของคนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ให้แก่ผู้เข้าอบรมในทุกหลักสูตร

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของประชาชน, บทบาทของตำรวจ, การพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้

Abstract

This research aimed to study the public's opinion on the role of police in developing the southern border region and to compare public opinions on the role of police in developing the southern border region, classified by personal factors. The sample group used in the research consisted of 400 people. The research instrument was a questionnaire.

¹ พันตำรวจโท, ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 จังหวัดยะลา, Email: kstw1991@gmail.com
Lieutenant Colonel, Training Center Provincial Police Region 9, Yala Province

Data analysis for comparing public opinion on the role of police in developing the southern border region, classified by personal factors. Statistical analysis employed percentages, arithmetic means, standard deviations, and analysis of variance (ANOVA). Findings revealed that overall public perception of the police role in southern border region development was rated at a high level. Comparative analysis by personal factors showed that individuals with different marital statuses held significantly different views regarding the police role in southern border development ($p < .05$). Based on these findings, the study recommends that training curricula for police cadets and civil servants at Police Training Center 9 should incorporate comprehensive instruction on local culture, lifestyle practices, religious principles, and regional languages relevant to southern border communities. This enhanced training should be implemented across all course offerings.

Keywords: Public opinion, Police role, Southern border development

บทนำ

ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพการบังคับใช้กฎหมาย การอำนวยความสะดวกยุทธธรรมทางอาญาและการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคเป็นธรรม ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัย มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2561)

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีเป้าหมายของการพัฒนาในปี พ.ศ. 2566-2570 ในการเป็นศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืนเพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกร ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรแปลงใหญ่ การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง การยกระดับการท่องเที่ยว การค้าชายแดน โดยเชื่อมโยงเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทั้งทักษะฝีมือแรงงานและคุณภาพชีวิต การยกระดับการศึกษาโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสร้างสังคมเข้มแข็งยั่งยืนด้วยทุนวัฒนธรรมและการมีระบบสุขภาพที่ดี (กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2565)

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดไว้ให้ตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและมีอำนาจในการปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และปฏิบัติการอื่น

ใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2565)

จากยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ การพัฒนาศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการพัฒนาองค์กรตำรวจให้ทันสมัย ประกอบกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 ได้บัญญัติหน้าที่ของตำรวจให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และการปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ จึงสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า บทบาทของตำรวจไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในขณะเดียวกัน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. 2566–2570) ได้กำหนดเป้าหมายในการยกระดับภูมิภาคสู่การเป็นศูนย์กลางด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และการค้าชายแดนบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวทางสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มุ่งพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตำรวจในฐานะกลไกภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและขับเคลื่อนแผนพัฒนาเหล่านี้ ทั้งในด้านการสร้างความมั่นคง การส่งเสริมสันติสุข และการเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เพื่อทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับการจัดทำหัวข้อรายวิชาในหลักสูตรการฝึกอบรมนักเรียนนายสิบตำรวจ และข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการฝึกอบรม ณ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 9 ให้มีเนื้อหาที่ตอบโจทยความเป็นจริงของพื้นที่ และเสริมสร้างความพร้อมให้กับกำลังพลตำรวจในการปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามเป้าหมายของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ มีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ชายแดน แบ่งออกเป็น 8 ด้าน (ดังกรอบแนวคิดในการวิจัย)
2. ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ประชากรและพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 9 เดือน ตั้งแต่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2567 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล
- เพศ
- อายุ
- สถานภาพการสมรส
- ศาสนา
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน
- จังหวัด/อำเภอที่อยู่อาศัย

บทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้
1. ด้านบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย
2. ด้านบทบาทตำรวจในการให้บริการประชาชน
3. ด้านบทบาทในการพัฒนาความมั่นคง
4. ด้านบทบาทในการพัฒนาการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
5. ด้านบทบาทในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
6. ด้านบทบาทในการพัฒนาการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
7. ด้านบทบาทในการพัฒนาการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
8. ด้านบทบาทในการพัฒนาการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2. วิธีการดำเนินการวิจัย การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 1,684,473 คน ประกอบด้วย จังหวัดยะลา จำนวน 451,052 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา, 2565) จังหวัดปัตตานี จำนวน 585,439 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี, 2565) และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 647,982 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส,

2565) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่าความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม Yamane (อาคม ใจแก้ว, 2545) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ดังนี้

$$\text{กลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัด} = \frac{\text{จำนวนประชากรของแต่ละกลุ่ม} \times \text{จำนวนเต็มของกลุ่มประชากร}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัด

จังหวัด ยะลา (อำเภอ)	จำนวน ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวัด ปัตตานี (อำเภอ)	จำนวน ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวัด นราธิวาส (อำเภอ)	จำนวน ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
เมือง	143,325	34	เมือง	106,261	25	เมือง	100,704	24
กรงปินัง	26,928	6	โคกโพธิ์	58,857	14	ตากใบ	61,411	15
กาบัง	23,252	5	หนองจิก	62,491	15	บาเจาะ	45,449	11
ธารโต	23,508	6	ปะนาเระ	38,445	9	ยี่งอ	38,076	9
บันนังสตา	54,741	13	มายอ	49,804	12	ระแงะ	72,163	17
ยะหา	49,316	12	ทุ่งยางแดง	21,978	5	รือเสาะ	64,404	15
รามัน	82,898	20	สายบุรี	61,322	15	ศรีสาคร	35,683	8
เบตง	47,084	11	ไม้แก่น	9,975	2	แว้ง	42,071	10
รวม	451,052	107	ยะหริ่ง	72,006	17	สุคีริน	20,278	5
			ยะรัง	75,455	18	สุโหงปาดี	46,071	11
			กะพ้อ	14,690	4	จะแนะ	32,982	8
			แม่ลาน	14,155	3	สุโหงโก-ลก	55,460	13
			รวม	585,439	139	เจาะไอร้อง	33,230	8
						รวม	647,982	154

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยออกแบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

5. วิธีการสร้างเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อรวบรวมประเด็นสำคัญ และใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

2) การออกแบบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และน้อยที่สุด (1 คะแนน)

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างอิสระ

3) การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ในการแปลผลคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นในตอนที่ 2 โดยแบ่งระดับคะแนนและความหมายเป็นช่วง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายความว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายความว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายความว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. วิธีตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ทำการตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุม และความชัดเจนของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ครอนบาค (Cronbach, 1990) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ดีควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ผลดังนี้ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) = 0.987 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

7. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1) การเตรียมการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว และเตรียมคำชี้แจงประกอบแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน

2) การแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและผ่านช่องทางออนไลน์ โดยเน้นความสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม และรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบทุกคน

3) การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเบื้องต้น ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย หรือ SPSS for Windows ประมวลผล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปล่อยใช้สถิติวิเคราะห์ความผันแปรทางเดียว (One-Way ANOVA)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้
2. ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจเมื่อเปรียบเทียบกับจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ทราบข้อเสนอแนะ สำหรับนำไปพัฒนาพื้นที่ต่อไป

ผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้
- ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้

บทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ระดับ
1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปตามกฎหมาย	4.21	.678	มากที่สุด
2. ด้านการให้บริการประชาชน	4.02	.701	มาก
3. ด้านการพัฒนาความมั่นคง	4.02	.731	มาก
4. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	3.92	.787	มาก
5. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	3.79	.805	มาก
6. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	3.90	.812	มาก
7. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	3.91	.862	มาก
8. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	3.93	.764	มาก
บทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ ชายแดนโดยรวม	3.96	.718	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.96 ค่า S.D. เท่ากับ .718

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 8 ด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

- (1) ค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปตามกฎหมาย มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 4.21 ค่า S.D. เท่ากับ .678 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด
- (2) ค่าเฉลี่ยลำดับที่สอง ประกอบด้าน 2 ด้าน คือ ด้านการให้บริการประชาชนและด้านการพัฒนาความมั่นคง โดยด้านการให้บริการประชาชนมีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 4.02 ค่า S.D. เท่ากับ .701 และด้าน

การพัฒนาด้านความมั่นคงมีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 4.02 ค่า S.D. เท่ากับ .731 เมื่อแปลผลแล้วทั้งสองด้านอยู่ในระดับมาก

(3) ค่าเฉลี่ยลำดับที่สาม คือ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.93 ค่า S.D. เท่ากับ .764 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมาก

(4) ค่าเฉลี่ยลำดับที่สี่ คือ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.92 ค่า S.D. เท่ากับ .787 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมาก

(5) ค่าเฉลี่ยลำดับที่ห้า คือ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.91 ค่า S.D. เท่ากับ .862 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมาก

(6) ค่าเฉลี่ยลำดับที่หก คือ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.90 ค่า S.D. เท่ากับ .812 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมาก

(7) และค่าเฉลี่ยลำดับท้ายสุด คือ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีค่า $\bar{x}$ เท่ากับ 3.79 ค่า S.D. เท่ากับ .805 เมื่อแปลผลแล้วอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แสดงดังรายละเอียด ต่อไปนี้

2.1 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	N	$\bar{x}$	S.D.	t	P-Value
ชาย	218	3.98	.617	.662	.641
หญิง	181	3.95	.622		

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนที่มีเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.2 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอายุ

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.896	.379	.991	.423
	ภายในกลุ่ม	394	150.685	.382		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 4 พบว่า ประชาชนที่มีอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.3 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ตารางที่ 5 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
สถานภาพการสมรส	ระหว่างกลุ่ม	2	8.123	4.061	11.162	.000
	ภายในกลุ่ม	397	144.458	.364		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จึงได้มีการทดสอบความแตกต่างรายคู่

ตารางที่ 6 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพการสมรสรายคู่

สถานภาพ	$\bar{x}$	โสด	สมรส	อื่น ๆ
โสด	3.98		.918	.000**
สมรส	3.98	.918		.000**
อื่น ๆ	2.70	.000**	.000**	

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามสถานภาพการสมรสเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ชายแดนแตกต่างจากประชาชนที่มีสถานภาพสมรสและสถานภาพโสด

2.4 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ภาคใต้

ตารางที่ 7 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามศาสนา

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ศาสนา	ระหว่างกลุ่ม	3	.761	.254	.662	.576
	ภายในกลุ่ม	396	151.820	.383		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนที่มีศาสนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.5 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 8 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6	3.500	.583	1.538	.164
	ภายในกลุ่ม	393	149.081			
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.6 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอาชีพ

ตารางที่ 9 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอาชีพ

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	1.837	.367	.960	.442
	ภายในกลุ่ม	394	150.745			
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 9 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.7 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 10 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
รายได้ต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.153	.788	2.084	.082
	ภายในกลุ่ม	395	149.428			
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.8 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดยะลา

ตารางที่ 11 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดยะลา

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดยะลา	ระหว่างกลุ่ม	8	30.019	3.752	11.971	.266
	ภายในกลุ่ม	391	122.563	.313		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนที่อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดยะลาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.9 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 12 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดปัตตานี

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดปัตตานี	ระหว่างกลุ่ม	12	7.076	.590	1.568	.098
	ภายในกลุ่ม	387	145.505	.376		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 12 พบว่า ประชาชนที่อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดปัตตานีที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

2.10 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ 13 การทดสอบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามอำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-Value
อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส	ระหว่างกลุ่ม	13	20.476	1.575	4.602	.057
	ภายในกลุ่ม	386	132.105	.342		
	รวม	399	152.581			

จากตารางที่ 13 พบว่า ประชาชนที่อำเภอที่อยู่อาศัยในจังหวัดนราธิวาสที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. จากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญนันท์ เดชป้องหา (2555 : 82-86) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ในเขตท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังด้านการป้องกันและรักษาสถานการณ์ชายแดนของประชาชนอยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันและปราบปรามความไม่สงบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านมวลชนและชุมชนสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของดนุพล ทีฆายุ (2560 : 137-147) ได้ทำการ ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 : กรณีศึกษา ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังต่อตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือบทบาททั่วไปของตำรวจตามกฎหมาย ภาพลักษณ์ตำรวจในด้านเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ในยามที่ประชาชนมีความเดือดร้อน และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมกฤษ พิมพิลา (2557 : 83-92) ได้ทำการ ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลาดเรือต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 31 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลาดเรือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 31 จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของตำรวจกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกา แสงสร (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในงานและพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอะไหล่ยนต์ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุกฤษ ทองบุญน่ม (2560 : 72-73) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลของธุรกิจเสื้อผ้าทางอินเทอร์เน็ตในกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน คือ สถานภาพที่แตกต่างกันมีระดับความคาดหวังในการตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ด้านการปรับปรุงหลักสูตร ควรมีการเพิ่มเติมความรู้ทางด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต หลักการปฏิบัติศาสนกิจ และภาษาถิ่นของคนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ให้แก่ผู้เข้าอบรมในทุกหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อสำหรับการศึกษาวิจัย ดังนี้
 - 1) ศึกษารูปแบบบทบาทของตำรวจในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้แยกแต่ละสถานีตำรวจ
 - 2) ศึกษาเปรียบเทียบ รูปแบบ วิธีการ และลักษณะการมีส่วนร่วมของสถานีตำรวจแต่ละพื้นที่

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนั้น การสรรหาและคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ทุกภาคส่วนควรมีนโยบายเกี่ยวกับการกำหนดคุณลักษณะของบุคคลให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ เช่น มีความรู้ ความเข้าใจในภาษาท้องถิ่น วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความร่วมมือจากชุมชนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน. (2565). *แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. 2566-2570*. ยะลา: กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน.
- คมกฤษ พิมพิลา. (2557). *บทบาทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านลาดเรือต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่กองกำกับตำรวจตระเวนชายแดนที่ 31 ตำบลบ่อภาค อำเภอลำตาหลวง จังหวัดพิจิตร* (การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชนิกา แสงศร. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในงานและพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอะไหล่ยนต์ (วิทยานิพนธ์)*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ดนุพล ทิมาญ. (2560). *บทบาทของตำรวจไทยหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 : กรณีศึกษา ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี (ปริญาญรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิชญนันท์ เดชปองหา. (2555). *ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทตำรวจตระเวนชายแดนกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ในเขตท่าอุเทน อำเภوتاอุเทน จังหวัดนครพนม (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัศรา อุทธา. (2558). *ความคาดหวังและความพึงพอใจในกระบวนการจัดการด้านลูกค้าสัมพันธ์ของบุคลากรในสถานพยาบาลต่อผู้แทนขายเวชภัณฑ์ในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2565 (2565, 16 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนที่ 64ก, หน้า 1 – 80.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส. (2565). *ฐานข้อมูลประชากรจังหวัดนราธิวาส*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2565. จาก http://hdc.ntwo.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=formatted/pop_sex_age.php&cat_id=ac4eed1bddb23d6130746d62d2538fd0&id=710884bc8d16f755073cf194970b064a#.

- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี. (2565). ฐานข้อมูลประชากรจังหวัดปัตตานี. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2565. จาก http://203.157.237.19/hdc/reports/page.php?cat_id=ac4eed1bddb23d6130746d62d2538fd
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา. (2565). ฐานข้อมูลประชากรและสถานะสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2565. จาก <https://ylo.moph.go.th/webssj/Person/fperson>.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (2561-2580). กรุงเทพฯ : กองยุทธศาสตร์ สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ.
- อาคม ใจแก้ว. (2545). วิธีวิทยาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. สงขลา: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุกฤษ ทงบุญน่ม. (2560). ความคาดหวังและความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลของธุรกิจเสื้อผ้าทางอินเทอร์เน็ตในกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน (นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.